

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 7. juna 2013. god.
Br. ref.: RK419/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI11/13

Podnosilac

Izahir Troni

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
rev br. 34/12 od 08. oktobra 2012. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Izahir Troni iz sela Kovačevac, Opština Kačanik, koga pred Ustavnim sudom zastupa Sabri Kryeziu, advokat iz Lipljana.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 34/12 od 08. oktobra 2012. godine, kojom je odbijena revizija na presudu Okružnog suda u Prištini AC. br. 845 /2010 od 27. januara 2011. godine i potvrđena presuda Opštinskog suda u Prištini, C. br. 1266/2003 od 04. decembra 2009. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je u vezi sa pravom vlasništva nad nepokretnom imovinom koja je bila predmet spora, koji je okončan presudom Vrhovnog suda Kosova rev. br. 34/12 od 08. oktobra 2012. godine, kojim je prema tvrdnjama podnosioca zahteva povređen veći broj članova Ustava Republike Kosovo.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7. i 21.4. Ustava, članovima 20, 22.7. i 22.8. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 30. januara 2013. godine podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 14. maja 2013. god., nakon razmatranja izveštaja sudije Snezhane Botusharove, Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Enver Hasani iznelo je preporuku Sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

7. Podnosilac zahteva je pred Opštinskim sudom u Prištini vodio imovinsko-pravni spor sa trećim licima u vezi sa vlasništvom nad imovinom uknjiženom kao katastarske parcele br. 505/1, br. 505/2 i br. 505/3, u mestu zvanom "Selo kućni plac", u površini od 0.10,70 ha, registrovane prema posedovnom listu br. 22 SO Kosovo Polje.
8. Dana 4. decembra 2009. god., Opštinski sud u Prištini je presudom C. br. 1266/2003, u vezi sa ovim imovinsko-pravnim sporom utvrdio sledeće činjenično stanje uz detaljno obrazloženje:
 - I. **"UTVRĐUJE SE** da je ugovor o kupoprodaji nepokretnosti zaključen preko punomoćnika između tužioca-protivtuženog Petra Rapajića iz Devet Jugovića kao prodavca, s jedne strane, i Izaira Tronija tuženog-protivtužioca iz Kosova Polja kao kupca, s druge strane, koji je overen pred Opštinskim sudom u Prištini pod Ov. br. 712/2001, od 07.01.2001. godine **ništavan** i da ne proizvodi pravne posledice."

- II. **“USVAJA SE** tužbeni zahtev tužioca-protivtuženog, pa se **utvrđuje** da je tužilac-protivtuženi Mefail Šaćiri iz Prištine stekao pravo svojine po osnovu pismenog ugovora o kupoprodaji nepokretnosti od 14.11.1997. godine, na katastarskim parcelama br. 505/1 i br. 505/2, na mestu zvanom „Selo kućni plac“, ukupne površine od 0.10,70 ha, upisanim u posedovnom listu br. 22 SO Kosovo Polje, što je tuženi Petar Rapajić dužan da ovo pravo prizna, a tuženi-protivtužilac Izair Troni da prizna pravo svojine, trpi uknjižbu prava u Katastarski operat Uprave za katastar, geodeziju i svojinu Opštine Priština i spornu nepokretnost preda tužiocu-protivtuženom Mefailu Šaćiriju u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude.“
- III. **“ ODBIJA SE** tužbeni zahtev tuženog-protivtužioca Izaira Tronija iz Kosova Polja, kao **neosnovan**, kojim je tražio da Sud utvrdi da pismeni ugovor od 28.10.1999. godine, zaključen između Petra Rapajića kao prodavca, sa jedne strane, i Nexhmi Begollija iz Prištine, kao kupca, sa druge strane, o kupoprodaji katastarskih parcela br. 505/1, br. 505/2 i br. 505/3, KZ Kosovo Polje u ukupnoj površini od 0.16,74 ha, po ugovorenoj kupoprodajnoj ceni u iznosu od 80.000 DM i da kao takav proizvodi pravno dejstvo.“
- IV. **“ ODBIJA SE** tužbeni zahtev tuženog-protivtužioca Izaira Tronija kao **neosnovan** kojim je tražio da Sud utvrdi da pismeni ugovor zaključen 28.12.2001. godine u Prištini između Nexhmija Begollija iz Prištine, kao prodavca, i Izaira Tronija iz Kovačevca, Opština Kačanik, o kupoprodaji katastarskih parcela br. 505/1, br. 505/2 i br. 505/3 sve u Kosovu Polju, u ukupnoj površini od 0.16,74 ha, po kupoprodajnoj ceni od 315.000 DM i da ugovor proizvodi puno pravno dejstvo između ugovorenih strana na osnovu kojeg tuženik-protivtužilac Izair Troni je zakonski vlasnik navedenih parcela.“
9. Okružni sud u Prištini je 27. januara 2011. god. presudom AC. br. 845 /2010 odbio u potpunosti žalbu tuženog-protivtužioca Izaira Tronija i potvrdio pomenutu presudu prvostepenog suda, priznajući kao pravične sve faktičke i pravne konstatacije prvostepenog suda.
10. Tuženi-protivtužilac Izair Troni je reviziju zbog suštinske povrede odredaba parničnog postupka i nepravilne primene materijalnog prava sa predlogom da se revizija prihvati kao osnovana i da se presude nižih instanci izmene, tako da se njegova protivtužba prizna kao osnovana, ili da se iste presude ponište i predmet vrati na ponovno suđenje u prvostepenom sudu.
11. Vrhovni sud Kosova je presudom rev. br. 34/12 od 08. oktobra 2012. godine odbio reviziju kao neosnovanu detaljno obrazlažući svaki pojedinačni zaključak iznet u presudi, gde između ostalog navodi i sledeće;

“...Ne stoje kao osnovani navodi u reviziji da presudama nižih instanci, strankama u postupku je povređeno pravo upotrebe njihovog

službenog pisma i jezika, obzirom da iz zapisnika o glavnoj raspravi, od 04.10.2007, konstatuje da je prvostepeni sud uputio stranke da imaju pravo da prilikom suđenja i tokom celog postupka služe svojim službenim jezikom, ali su stranke izjavile da poznaju jezik na kome se vodi postupak i da im nije potreban prevod, stoga proističe da gorepomenute presude nisu obuhvaćene u ovoj suštinskoj povredi postupka predviđenoj u članu 182.2, tački (k) KZK-a.“

Tvrđnje podnosioca zahteva

12. Podnosilac zahteva tvrdi da je povređen član 3. (Jednakost pred zakonom) Ustava na sledeći način:

*“Delovanjem Opštinskog suda u Prištini, potvrđenim odlukom Okružnog suda u Prištini, a na kraju i odlukom revizionog suda - Vrhovnog suda Kosova, izvršeno je kršenje člana 3. Ustava Republike Kosovo, jer su Opštinski sud u Prištini i dva druga sudska stepena, bez ijednog postojanog razloga, odbili zahtev protivtužbe, negirajući i kršeći glavne stubove na kojima se gradi pravno-građanski odnos (**poštenje i savest**), vršeći kršenje pravne institucije prava na stvar **posedovanje**, kršeći pravni institut **najjače pravne osnove** i konačno, kršeći **imovinsko pravo**.“*

13. Podnosilac dalje smatra da je povređen član 5. (Jezici) Ustava na sledeći način:

“U proceduralnim delovanjima prvostepenog i drugostepenog suda, a koja nisu eliminisana i ocenjena od strane revizionog suda, izvršeno je i kršenje člana 5. Ustava. Na glavnom ročištu od 04.12.2009. god. razmatranje je održano u prisustvu sudskog prevodioca kako bi se omogućilo strankama da koriste svoj maternji jezik u cilju slobodnog izražavanja i kako bi se izbeglo, zbog nepoznavanja jezika, kršenje nekog proceduralnog i materijalnog prava.“

“U tom pravcu, Sud je primenio i zakonsku odredbu, shodno tome i ustavnu odredbu. Međutim, prilikom sastavljanja presude nije isto delovao, jer je presudu sastavio samo na srpskom, a ne i na albanskom jeziku i samim tim je izazvao poteškoće da se potpuno razume sadržaj presude. Zbog ove okolnosti, tuženi Izair Troni je na glavnoj raspravi održanoj 04.12.2009. god. zahtevao da se postupak vodi uz pomoć prevodioca, onako kako je odlučeno i od strane Suda. Međutim, slično se nije postupilo kada je sastavljena presuda, a kao rezultat toga ovo kršenje je naglašeno i u žalbi, gde je i Okružni sud u Prištini strankama predao presudu samo na srpskom jeziku. “Ovo kršenje je naglašeno i u reviziji, gde Vrhovni sud, umesto da potvrdi kršenje ove prirode korišćenja jezika i dopisa na maternjem jeziku stranki, Sud se u obrazloženju na strani 4, 4. pasusa svoje odluke, izjašnjava da je Sud pitao stranke o korišćenju svog maternjeg jezika i stranke su se izjasnile da nemaju potrebe za prevodiocem. Ovo su delovanja koja nisu analizirana i nisu potkrepljena dokazima i

delovanjem svih sudova je izvršeno kršenje odredbe člana 5. i odredbe člana 24. Ustava Republike Kosovo..“

14. Prema tvrdnjama podnosioca zahteva shodno tome, izvršeno je kršenje i odredaba članova 31. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) i 54. (Pravo na sudsku zaštitu) Ustava Republike Kosovo i kršenje člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

“... zbog činjenice da je tuženom-protivtužiocu Izahiru Troniju, nedostavljanjem presude na njegovom maternjem jeziku, nedostavljanjem revizije državnom tužiocu da se izjasni u vezi sa zahtevom za zaštitu zakonitosti, odlučivanjem Vrhovnog suda bez dokaza-argumenata da je revizija dostavljena državnom tužiocu, odlučeno po jednom nepravičnom suđenju i odlučeno je vršeci kršenje principa jednakosti stranaka u postupku.“

15. Podnosioci zahteva se obraćaju Ustavnom sudu sledećim zahtevom:

*“Na osnovu proceduralnih, materijalnih i ustavnih kršenja koja su izvršena tuženom-protivtužiocu Izahiru Troniju, od Ustavnog suda tražimo da **poništi** presudu Vrhovnog suda Republike Kosovo rev. br. 34/2012 od 08.10.2012. god., presudu Okružnog suda u Prištini Ac. br. 845/2010 od 27.10.2011. god., kao i presudu Opštinskog suda u Prištini C. br. 1266/03 od 04.12.2009. god. i da se **pitanje vrati na ponovno suđenje Opštinskom sudu u Prištini.**“*

Ocena prihvatljivosti zahteva

16. Podnosilac zahteva navodi da su član 3. (Jednakost pred zakonom), 5. (Jezici) član 31. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje), član 54. (Pravo na sudsku zaštitu) Ustava Republike Kosovo i član 6. (Evropske konvencije o ljudskim pravima) osnova za njegov podnesak.

17. Član 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo predviđa:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

18. Po Ustavu, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

19. Podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.). Podnosilac zahteva ne navodi na koji način članovi 3, 5, 31. i 54.

Ustava, kao i član 6. EKLJP podržavaju njegov zahtev, kao što je predviđeno u članu 113.7. Ustava i u članu 48. Zakona.

20. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu prava povređena pogrešnim utvrđivanjem činjenica i primenom zakona od strane redovnih sudova, navodeći da je Sud *“nedostavljanjem presude na njegovom maternjem jeziku“* povređen član 5. (Jezici) Ustava
21. Iz spisa predmeta se jasno vidi da je Vrhovni sud Kosova presudom rev. br. 34/12 od 08. oktobra 2012. godine odbio reviziju kao neosnovanu, detaljno obrazlažući Sud *“konstatuje da je prvostepeni Sud uputio stranke da imaju pravo da prilikom suđenja i tokom celog postupka služe svojim službenim jezikom, ali su stranke izjavile da poznaju jezik na kome se vodi postupak i da im nije potreban prevod“*, što je podnosilac naveo kao osnov za podnošenje zahteva Ustavnom sudu.
22. U ovom slučaju podnosiocu zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je netačno, pred Opštinskim sudom u Prištini, Okružnim sudom u Prištini i Vrhovnim sudom. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).
23. Konačno, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku. On nije uspeo da navede i podrži dokazima da su mu osporenim odlukom navodno povređena ustavna prava i slobode.
24. Iz toga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36. (2b) Poslovnika o radu koja predviđa: *„Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava.“*

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. stavom 7., članom 48. Zakona i pravilom 36. (2.b) Poslovnika o radu, na sednici održanoj dana 7. juna 2013. god., jednoglasno

ODLUČIO

- I. **DA ODBIJE** zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i biće objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani